

KRALJEVINA JUGOSLAVIJA

UPRAVA ZA ZAŠTITU

INDUSTRISKE SVOJINE

Klasa 27 (1)

Izdan 1 novembra 1934.

PATENTNI SPIS BR. 11150

Sebia, (Société d' Exploitation des Brevets pour l' Industrie, l' Aviation et l' Automobile), París, Francuska.

Stapni stroj.

Dopunski patent uz osnovni patent br. 9301.

Prijava od 30 novembra 1933.

Važi od 1 aprila 1934.

Traženo pravo prvenstva od 2 decembra 1932 (Francuska).

Najduže vreme trajanja do 31 decembra 1946 god.

Nazočni se pronalazak odnosi na poboljšanje plosnatih stapa, vođenih po unutrašnjosti cilindra smještenim stapajicama prema patentu br. 9301, kao i naročito na upotrebu ovih poboljšanja za prekompresore.

Svrha je pronalazka u prvom redu, da umanji zaglavljivanje na uglovima provodnih motki i time prouzrokovano oscilaciono odnosno deformaciono djelovanje stapa, kao i premaranje kovine, koje potonje može da bude razlogom lomljenja.

U bitnosti se pronalazak sastoji u tom, da se na stupu uz provodne uređaje ili uz plosnatu plohu stapa predvide daljnja provodna sredstva, i to takova, koja su smještena u zoni, koja leži više udaljeno od prije spomenute plohe stapa.

Izvedba, koja se osobito preporučuje, sastoji se u tom, da se stap providi nastavkom, koji je two en od motke, pretpostavno od cjevkaste motke, koja produžuje osovinske vile glave kretiče, te je pomicna u kliznoj stazi odgovarajućeg oblika, koja je čvrsto usaćena u dnu cilindra. Kod upotrebe na prekompresorima tvorena je klizna staza radi održanja manje vrijednosti škodljivog prostora unutrašnjom plohom druge cijevi, čiji je promjer samo malo veći od promjera cjevkastog nastavka, i pri čem je između učvršćene i pokretljive cijevi predviđena brtvenica, od prilične u obliku jednog ili više segmenata, koje primjerice nosi pokretniva cijev.

Druga izvedba, koja se dade svesti neposredno na gornju, sastoji se u tom, da se glava kretiča uzglobi na cjevkastom nastavku stapa.

Daljnja varijanta sastoji se u tom, da se dva plosnata stapa, sa prostim dejstvom medusobom spoje pomoću provodnih cijevi stanovite duljine. Pri tom se pogonski mehanizam (osovina i motka sa glavom kretičom) smjesti pretpostavno u prostoru između oba stapa. Ako se za razvod otvara ili proreza upotrebi sistem cilindričnih zagatki, može se kod takovog uređaja probitacno postići izjednačenje masa, koja se pokreću ovamo-onamo, pomoći odgovarajućih mehaničkih spojeva između pokretljivih cilindara i pogonske osovine stapa.

Na nacrtu su pokazani primjerični oblici izvedbe pronalaska kod upotrebe na kompresorima prema osnovnom patentu br. 9301, to je fig. 1 okomiti uzdužni presek i fig. 2 horizontalni presjek kroz stap i cilindar prekompresora prema osnovnom patentu, koji je poboljšan prema nazočnom pronalasku. Fig. 3 pokazuje šematski uredaj, kod kojega je motka glave kretiče uzglobljena na cjevkastom nastavku plosnatog stapa i fig. 4 pokazuje takođe šematski spoj dvaju plosnatih stapa, koji odstoji jedan od drugoga, a spojeni su medusobom pomoću provodnih cijevi, pri čem je izjednačenje masa stvoren posredstvom razvodnih zagatki.

Premja fig. 1 nosi izdanak 18, u kojem

sjedi motkina glava kretača 15, šuplji cilindrični nastavak 19, koji kliže u cilindričnoj stubnju 20, koji je pretpostavno proviđen unutrašnjom oplatom od tvrde kovine, pa tvori produženje cilindrovog poklopca. U jednom utoru nastavka 19 smješten je segment 21, koji tvori brtvenje između učvršćene stijene i okretljivog dijela 19. Vanjski otvor stubnja 20 pokriva se pretpostavno pomoću perforiranog lima 22. Zračnost između pokretljivih i učvršćenih dijelova drži se u takovo vrijednosti, da se škodljivi prostor reducira na dopustivu visinu.

Prema fig. 3 je uzglobljenje glave kretače 15 pomaknuto na kraj cilindričnog nastavka 19 po kolutu tvorenog stapa 2, čije se kretanje vodi istodobno po unutarnjim motkama 3 i po stubnju 20, u kojem kliže cilindrični nastavak 19, pri čem su umetnuta sredstva za brtvenje (primjerice prstenovi).

Kod izvedbe prema fig. 4 pomiču se u unutrašnjosti cilindra i oba koturasta stapa 2 i 3; potonji se prema osnovnom patentu provode kroz unutra smještene motke 4 i 5 pomoću cijevi 6 i 7. Cijevi 6 i 7, koje dje luju kao klizni vodovi, čiji su krajevi spojeni sa oba stapa, stuže ovima podjedno za održanje razmaka i za vodenje i to s jedne strane za vodenje u razini stapa, i s druge strane u od ove razine srazmerno udaljenoj zoni. Slika pokazuje i dodatno usavršenje u pogledu barem djelomičnog izjednačenja pokretanih masa (motki sa glavom kretačom i stapova), pomoću cilindričnih komada ili obočja 8 i 9, koja su upotrebljena za zatvaranje u okolini cilindra predviđenih otvora kompresora. Ova su obočja ili cilindrični komadi shodnim mehaničkim spojevima, koji su na slikama šematski naznačeni kroz

organe 10, 11, 12, 13 priključeni na osovinu motora.

Naravno, da se mogu u izradbi načiniti razne preinake i varijante, te pronašak nije ograničen na primjerično prikazane slike.

Patentni zahtjevi:

1) Strojni stroj, osobito kompresor sa provodom kolutastog stapa, prema osnovnom patentu br. 9301, naznačen po dodatnom provodu stapa pomoću na njemu pričvršćenog organa, koji se proteže u smjeru osovine cilindra.

2) Stroj prema zahtjevu 1, naznačen tim, da se dodatni provodni elemenat sastoji iz motke, koja kliže u stubnju, čvrsto spojenom sa dnom cilindra.

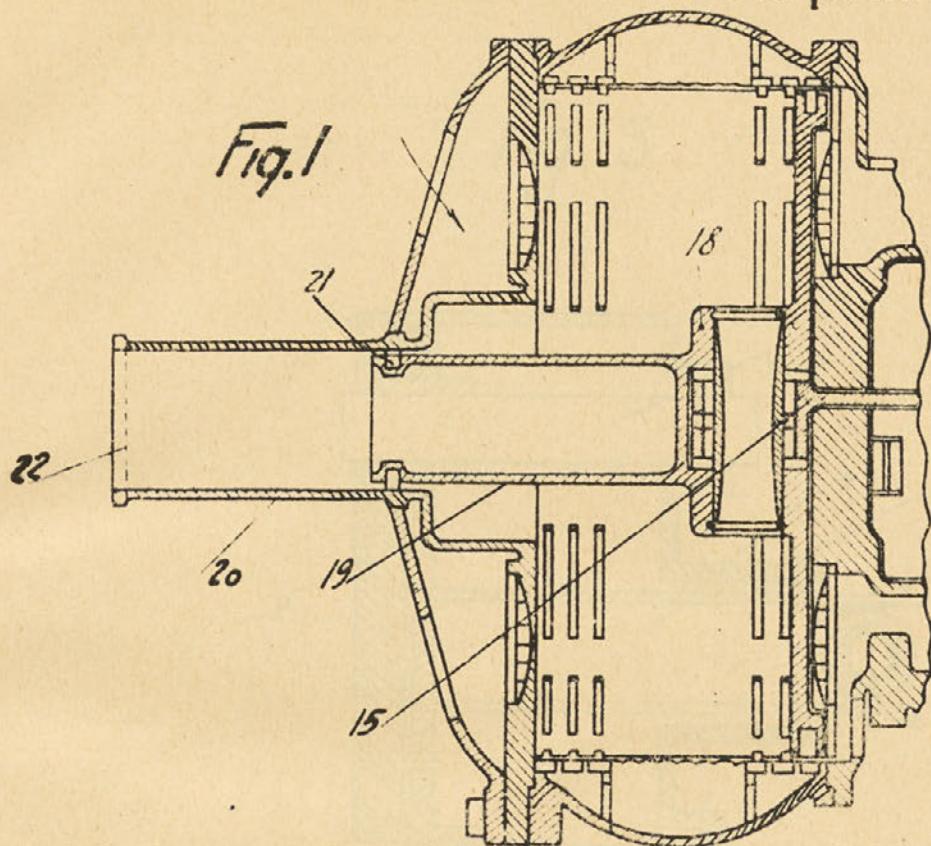
3) Stroj prema zahtjevu 1 ili 2, naznačen tim, da je glava kretača uzglobljena na kraju dodate provodne motke, koja leži podeleko od stapa.

4) Stroj prema zahtjevu 1, naznačen tim, da se stap sastoji iz dvije plosnate ploče, koje su medusobom čvrsto spojene pomoću cjevkastih elemenata, koji sa svoje strane kližu na povodnim motkama u unutrašnjosti cilindra.

5) Stroj prema zahtjevu 4, naznačen tim, da je motka sa glavom kretačom odnosno da su motke smještene u prostoru između oba koluta.

6) Stroj prema zahtjevu 5, naznačen tim, da motka ili motke sa glavom kretačom pogone uređaje za izjednačenje masa, koji su tvoreni primjerice od razvodnih zagatki za zatvaranje uspustnih i ispustnih otvora cilindra.

— 12 —

Fig. 2

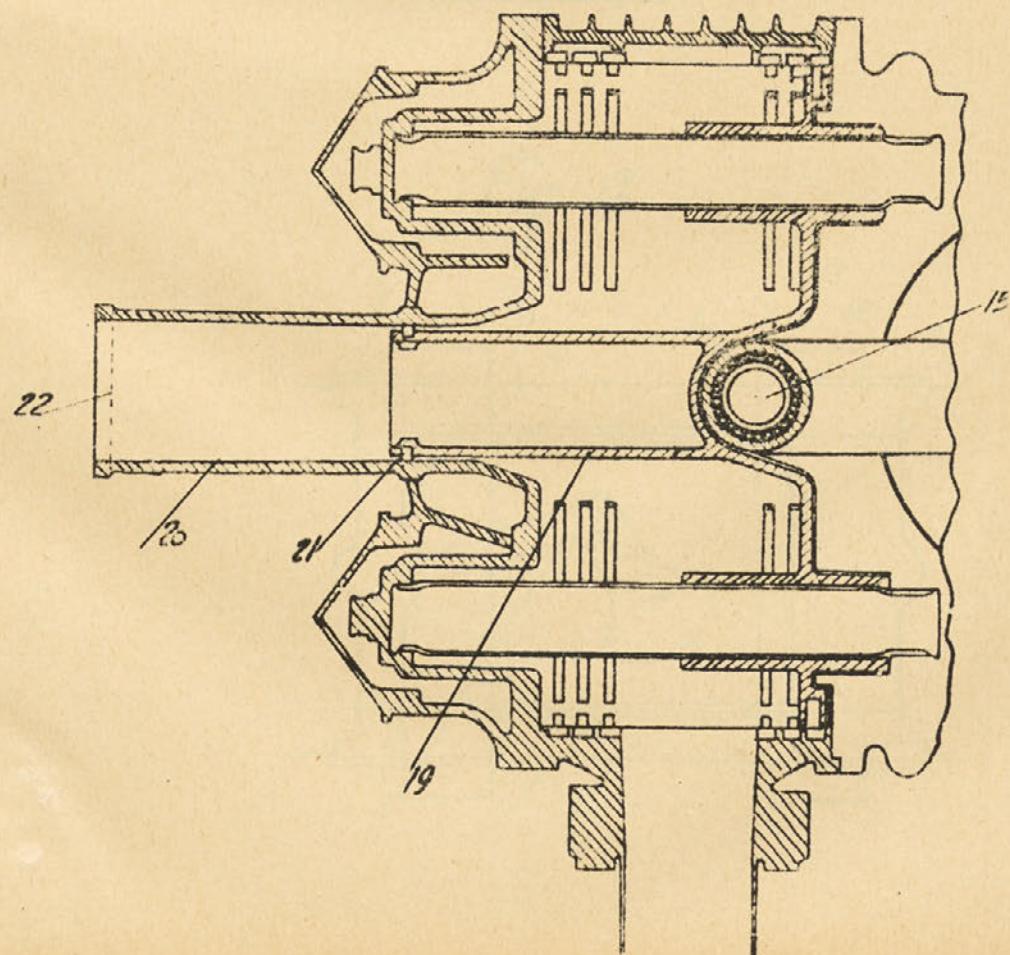

Fig 3

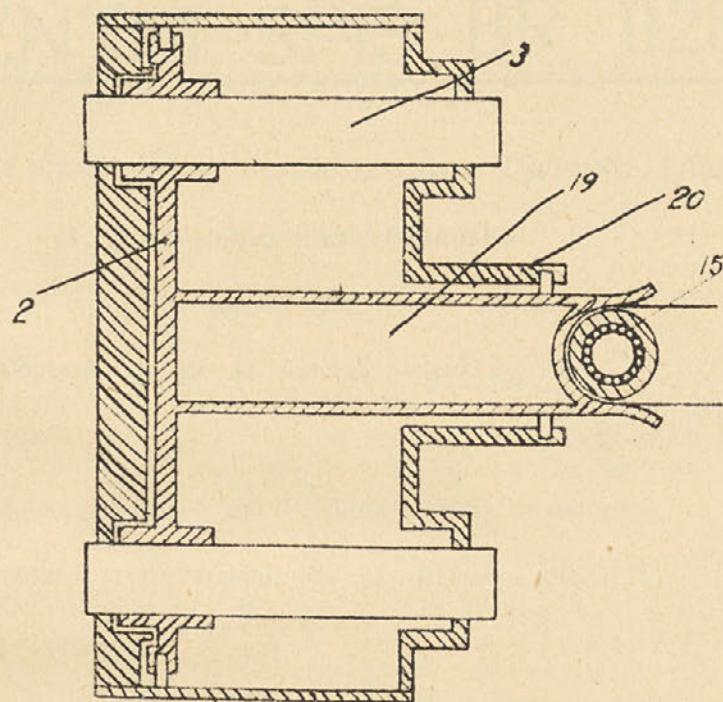

Fig 4

